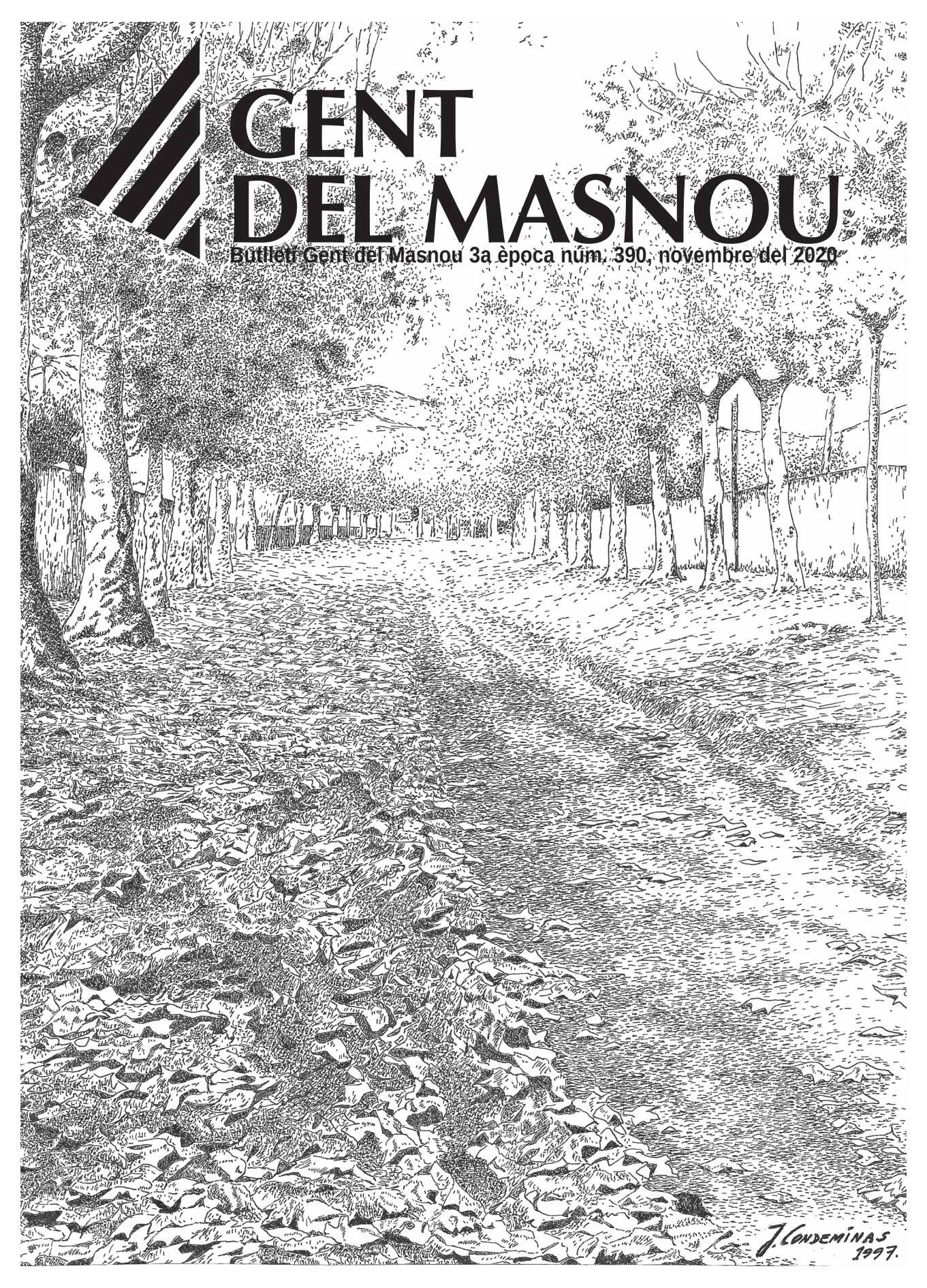

GENT DEL MASNOU

Bolletí Gent del Masnou 3a època núm. 390, novembre del 2020

J. CONDEMINAS
1997.

api Col·legi d'Agents Immobiliaris
Agent immobiliari / Real estate

Finques Puig sl
Compravenda - Administració - Ass. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61
www.fiquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03
www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou
G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

Color, aroma i sabor és el fruit d'una bona selecció
La FrUiTa
93 540 34 74 · 618 76 35 29
Mestres Villà 115, el Masnou

Servei a domicili
Mínim 20€
elmasnou.lafruta@gmail.com

A la FruiTa, la tardor és un plaer
Castanyes, moniatos, carbasses, codonys i tots els fruits de la tardor
Tenim el millor assortit de bolets nacionals

CONVOCATÒRIA DE L'ASSEMBLEA ORDINÀRIA DE SOCIS DE GENT DEL MASNOU 2020.

NOU AJORNAMENT

Bo i seguint les instruccions i directrius de les autoritats sanitàries en relació a la pandèmia del **COVID-19**, la Junta Directiva d'aquesta associació va acordar ajornar de bell nou la celebració de l'Assemblea Ordinària de Socis del 2020, que havia estat convocada per al diumenge dia 25 d'octubre, fins que les circumstàncies ho permetin.

Oportunament comunicarem la nova data de celebració per mitjà del Butlletí, correu electrònic, pàgina web i avís a la cartellera.

Agraïm la comprensió i us desitgem a tots molta salut,

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Riera de Teià a la tardor.

Dibuix de Josep Condeminas de l'any 1997

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 16 59

Imprimeix: Jobagrap

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou

Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de veure i cantar a la Coral Xabes. És ben rebut. Hi tindràs com a tenor, baix, soprano o contralt. Vine a provar qualsevol dimarts de la setmana a partir de deu del vespre. **durant aquest mes de novembre no hi haurà assaigs presencials.**

ET CONVIDEM A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Tu hi sortiràs guanyant i la nostra vila també

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

ESTÀVEM AVISATS

És ben sabut que, després d'uns quants mesos de tibantor, les persones tendim a relaxar-nos i abaixem la guàrdia, com si el mal ja no existís o hagués desistit de burxar en la ferida. Naturalment, estem parlant del microscòpic i alhora gegantí virus anomenat covid-19, que d'uns quants mesos ençà s'ha convertit en el nostre fidel company, mal que ens pesi.

Sabíem que un estovament en les mesures de prevenció a bastament conegudes —rentat de mans, aplicació de gel hidroalcohòlic, distanciament social i ús de mascaretes— ens portaria on som ara mateix, a les portes d'una nova onada de contagis, amb totes les conseqüències negatives que ja coneixíem: hospitals a vessar, defuncions, aïllament social, sotrac econòmic, etc. etc. Ho sabíem, però ens costa ser disciplinats (responsablement disciplinats) i, el que és pitjor, socialment no hem acabat de pair que aquest convidat minúscul ens hagi trasbalsat de dalt a baix, creguts que tot estava sota control i que tot era previsible.

A l'hora del tancament de l'edició d'aquest butlletí que teniu a les mans, a casa nostra s'estava covant la possibilitat d'aplicar el **toc de queda** com a pla de xoc per combatre, amb mesures més contundents, la segona envestida del corcò que continua ben viu arreu del món. A hores d'ara no sabem si es deu haver aplicat ni tampoc podem saber si a la cantonada ens espera un nou confinament temporal, com ja vam patir mesos enrere. Tant de bo que no hagin fet falta accions tan dràstiques i tan poc populars per reconduir la situació; però molt ens temem que el camí serà llarg i que ens farà suar de valent a desgrat de tots plegats.

La lliçó està sent dura, molt dura per a tothom, principalment per a les malaguanyades vides que s'ha endut pel camí i per tots els patiments personals, sobretot per a la gent gran que s'ha vist aïllada, i pel sobreesforç esgotador del personal sanitari i de tots els serveis vitals, i per les malmeses economies dels més febles.

Malgrat aquest trist panorama, no voldríem cloure l'editorial sense un clam a l'esperança, convençuts de la voluntat de superació que fa que la humanitat sempre se sobreposi davant les ensopagades i calamitats que de tant en tant la sacsegen. Per si de cas, posem-hi tots cinc sentits i tota la col·laboració que estigui al nostre abast. Ens hi va la pell.

El President

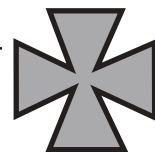
Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
EXPERTS QUÀNTICS VS MAFIOSOS Joan Camps	6
ELECCIONS? Joan Maresma Duran	7
VIVÈNCIES Pep Parés	8
LA RIERA DE TEIÀ (portada) Lluís Valls Marí	9
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray	10
SOM Oriol Lugo	12
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran	13
LA PUNTA DE LA LLENGUA (123) Esteve Pujol	13
DITES I PERSONATGES Albert Vidal	14
TEATRE CAPITAL Rosa Ma. Isart	15
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR Joan Muray.....	15
POESIA DE JOSEP VENDRELL	16
UNA OPORTUNITAT PERDUDA? Josep Condeminas	18
GENT DEL MASNOU INFORMA	19
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cullerot	19

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Novembre 2020 --

1	diumenge	Viamar	Tots Sants
2	dilluns	Aymar	
3	dimarts	Ocata	
4	dimecres	Riera	
5	dijous	Fàbregas	
6	divendres	Viamar	
7	dissabte	Dominguez	
8	diumenge	Dominguez	
9	dilluns	Ocata	
10	dimarts	Riera	
11	dimecres	Fàbregas	
12	dijous	Viamar	
13	divendres	Dominguez	
14	dissabte	Aymar	
15	diumenge	Aymar	
16	dilluns	Riera	
17	dimarts	Fàbregas	
18	dimecres	Viamar	
19	dijous	Dominguez	
20	divendres	Aymar	
21	dissabte	Ocata	
22	diumenge	Ocata	
23	dilluns	Fàbregas	
24	dimarts	Viamar	
25	dimecres	Dominguez	
26	dijous	Aymar	
27	divendres	Ocata	
28	dissabte	Riera	

29	diumenge	Riera
30	dilluns	Viamar

-- Desembre 2020 --

1	dimarts	Dominguez
2	dimecres	Riera
3	dijous	Aymar
4	divendres	Ocata
5	dissabte	Fàbregas
6	diumenge	Fàbregas
7	dilluns	Riera
8	dimarts	Riera La Puríssima
9	dimecres	Ocata
10	dijous	Dominguez
11	divendres	Fàbregas
12	dissabte	Viamar
13	diumenge	Viamar
14	dilluns	Aymar
15	dimarts	Ocata
16	dimecres	Riera
17	dijous	Fàbregas
18	divendres	Viamar
19	dissabte	Dominguez

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

h o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

La meva vida ha estat, és i crec que serà Ca la Rita; m'agradaria continuar la relació amb l'escola i les persones que li donen vida!

Tot i que no ho recordo, la vaig veure néixer l'any 1967 i vam créixer juntes... recordo, a casa quan era petita, era un tema quotidià i estimat.

La meva germana i jo en vàrem ser les primeres alumnes, amb altres nens i nenes del Masnou; en tinc algun record que he mantingut viu gràcies a les fotografies.

El tarannà de l'escola era el mateix que es vivia a casa; el valor de fer les coses ben fetes, la cultura de l'esforç, d'ajudar els altres i permetre aprenentatges feliços des de les experiències.

Després de 40 anys vinculada a Ca la Rita i fent de tot; des de monitora de la furgoneta, auxiliar, educadora i 18 anys de Direcció, he decidit que és el moment de fer un canvi... un canvi que serà un benefici per a totes; per a les famílies, que rebran nous aires i moltes ganes, per a les persones que hi treba-

llen perquè podran fer realitat l'escola que han somiat, i per a mi, que començo a notar els anys de treballar en el món de l'educació amb passió i sense mesura. I és que deixo la titularitat de l'escola, tot i que continuaré vinculada professionalment al món de l'educació.

Envio els millor desitjos i encerts a la nova Direcció... endavant, noies

Montse Salvatella i Terradas

CUIDAR EL CUIDADOR

Benvolgut president,

Fa temps vaig decidir deixar de fer públiques les meves observacions crítiques envers els regidors, dels que se suposa que administren el bon funcionament de la nostra Vila; entre d'altres motius personals, perquè he tingut diferents ocasions de comprovar que era com picar en ferro fred posar en qüestió les seves no sempre encertades decisions. Avui, però, circumstàncies molt excepcionals m'empenyen a retreure un fet que considero alarmant, si es generalitza.

Vaig perdre la meva estimada esposa ara fa just un any; i com a conseqüència d'aquest luctuós fet, vaig haver de fer-me càrrec –personalment– del seu pare amb 90 anys i les xacres pròpies de l'edat, malgrat la meva deficient salut d'un home de 75. El 21 de gener, a causa de la

pressió a la qual estava sotmès, una angina de pit va fer acte de presència en el meu desgastat cor. Al març vaig perdre una neboda de 48 anys, de qui era padrí, i que m'ajudava a superar les tasques domèstiques. El Covid-19 ens va obligar a observar un rigorós confinament de quatre mesos, tancats a casa amb un avi que no entenia per què no podíem sortir al carrer, si sempre ho havíem fet. A l'abril, una visita programada amb el cardiòleg de la millor Sanitat Pública del món, em va ser cancel·lada per causa del Coronavirus per a una altra data a determinar: 22 de gener de 2021.

Esgotat i temorós per la meva precària salut, el 10 de juliol vaig contactar amb els Serveis Socials de l'Ajuntament, per si em podien oferir una possible ajuda o solució al sotrac dins del qual estava ficat. Superat el protocol de la pandèmia, cinc dies després algú em va contactar per telèfon; algú a qui sols interessava saber si ja havia mantingut contactes anteriors amb aquell servei. Sols li va interessar aquest detall; no pas conèixer-ne els motius. Donada la meva negativa resposta, va assegurar-me que "en pocs dies" tornarien a contactar per venir a casa o bé perquè anés jo a les seves oficines.

Tres mesos després, però, –més de 90 dies–, encara continuo esperant amb no gaire confiança, menys paciència i nul·la credibilitat. Estic convençut que si aquesta petició l'hagués formulada un dels novinguts –amb tots els respectes per a la gent de bé, vingui d'on vingui–, que no sempre s'integren als costums occidentals, com hem tingut la des-

agradable oportunitat de viure el darrer agost al Masnou, seguint el protocol establert ja li haurien donat la millor de les solucions possibles. I, si hagués calgut, alguna dotació econòmica per anar fent.

Els qui som del país, però residint al Masnou des de fa més de 32 anys, no mereixem ni tan sols que s'interessin pels problemes que ens puguin afectar, malgrat ens hi vagi la vida; com alguns facultatius del CAP van informar, tot recomanant: Cuideu el cuidador!

Àngel Zamora i Garcia

HALLOWEEN I LA POR

Ja fa molt de temps que la idea em volta pel cap i ara m'ha colpit del tot: acabo de llegir aquest títol en una publicació maresmenca mensual ben popular i coneguda: **Llar: Crea un ambient de por amb els elements típics de Halloween.**

Em sembla que ens estem tornant bastant ximplers o ximplers del tot. Fa l'efecte que el terror, la por, la basarda... sigui un element educatiu de primer ordre, una emoció que cal fomentar en l'educació. Fa la impressió que la societat ha d'afavorir el pànic en comptes de procurar la serenor, la calma, la serenitat, l'equilibri, la pau, el repòs... Aquest article a què he al·ludit recomana adornar la llar amb éssers terrorífics, esquelets, ratpenats, fantasmes, bruixes, teranyines, aranyes, colors i draps negres, ocells sinistres, ossos, ulls, canelobres gòtics, sensacions tenebroses, elements sinistres, gats negres, aires espectrals... i retirar tot allò que sigui ale-

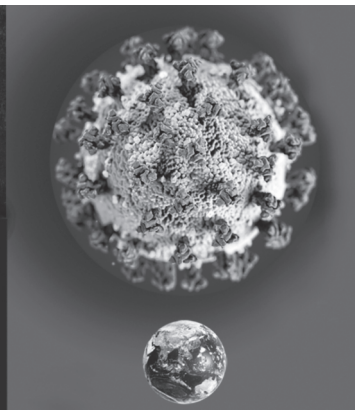
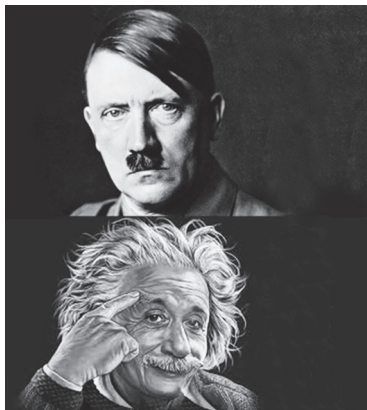
EXPERTS QUÀNTICS VS MAFIOSOS

Joan Camps i Ortiz

L'avantatge que ens està oferint el Covid-19 radica en la imposició d'un confinament que ens obliga a reduir a mínims la convivència en grup i evitar àmbits multitudinaris als quals estàvem aferrats, cosa que ens fa adonar de com eren d'innecessaris. Imposició que, forçant la solitud, ens estimula la possibilitat de reflexionar envers els pros i els contres de l'existència individual més íntima: un viatge a l'interior d'un mateix que recomano i que, en ser un espai igual d'infinít que l'univers i el temps, és el misteri que posa en dubte l'existència de la matèria, quan l'especulació einsteiniana manté massa serrells indemostrables.

Pel que sembla, l'ésser humà és l'entelèquia d'un espectre virtual dotat només de dues úniques memòries, ja que cadascú de nosaltres disposa de la memòria individual limitada pel subconscient, que segons el seu grau de gauderia ens fa diferents uns dels altres –vull dir més babaus o més savis–, i que aleatòriament ens excita el pensament i ens dona sensació només de vivència material. Premissa que no pretén negar la frase **“cogito, ergo sum”** de Descartes, **“penso, doncs existeixo”**, ja que el fet de pensar “tinc gana, caca, mandra, avoriment...” i tot el que és habitud conscient, és part de la vivència, però a anys llum de l'existència. L'existència només es dona quan el pensament connecta conscientment amb l'altra memòria, què és única, absoluta i indivisible, que ens uneix a tots els éssers vius, siguin animals, minerals o vegetals. Memòria d'energia inesgotable i integradora de tots els episodis de l'existència des del **NO** principi fins al **NO** final.

Espero que els lectors que llegeixin aquests dos paràgrafs, si no és en primera lectura potser rellegint-los dues o més vegades, es confinin en el seu racó de pensar i esbrinin en quin grau han malbarat el seu temps vivint i en quin grau l'han aprofitat existint. Un balanç positiu si de tot el temps viscut, suma més què els ha quedat per posar a l'olla

i quant han malbaratat a la fira de les vanitats en coses efímeres evacuades a la claveguera fecal o l'oblit.

Balanç també recomanable als savis reconeguts com a més savis que segueixen jugant a explorar l'espai a anys llum, ignorant que l'espai infinit és inassolible per la senzilla raó que no té fi, que per definició vol dir que mai no ha tingut principi, i en aquesta fita han descuidat esforços de saviesa a dominar el microcosmos de la matèria virtual on s'esplaia entre altres microorganismes el Covid-19, un animallet amb vida pròpia que, dotat suposadament de memòria inferior a la nostra, ha vingut per fer-nos anar de trontoll a tota la humanitat, probablement perquè és un ésser viu molt fort que aprofita millor la supervivència virtual per estar més ben induït i proper a la memòria absoluta d'on emana tot el saber. Un animallet microscòpic de dissecció limitada per poder determinar l'òrgan vital on aplicar-hi el verí o el bisturí selectiu per esborrar-lo de l'univers vivencial sense perjudicar gaire el miratge de la matèria inexistent que ens condiciona. I és que els altres savis reconeguts que es dediquen a voler definir i dominar la partícula més petita, creient en l'existència de la matèria, en passar de l'àtom als electrons s'han quedat aturats, per la senzilla raó que cada fragment, esgranat per infinitament minúscul que sigui, seguirà sent teòricament divisible en dues parts

sense poder arribar tampoc al seu infinit, el res absolut, ja que l'infinít és matemàticament inassolible.

El sacrifici que ens demana el Covid-19 és el confinament total; però, ah!, hem viscut anys creient-nos que érem un país ric i els nostres salvadors de la Pàtria han preferir malbaratar el fruit del treball de tots en despeses susceptibles d'enriquir corruptes i corruptors, prioritzant el malbaratament militar, construint aeroports, trens d'alta velocitat i autopistes innecessaris, fent de la banca el monopoli usurer que ha deixat de pagar els deutes havent estafat els estalvis que gent treballadora els havia confiat i que amb abús de poder han promogut el zel de la justícia i la violència de les forces de l'ordre executant desnonaments salvatges dels més desafavorits.

Quan els que tenen la paella pel mànec s'han decantat per l'enriquiment propi i han sembrat la precarietat de la salut anys abans del Covid-19, que no ens vinguin ara amb tantes camàndules quan el flux de malalts previsibles, acumulant cues en constant progressió, ens venen de dècades d'espoli institucional; facin el que facin ara davant del dilema de salvar l'economia a canvi de morts, el que ens espera és el retorn a la precarietat de postguerra que vam viure sota el règim franquista. No siguem banaus, salvem vides i existim d'una vegada per canviar-ho tot!

Eleccions?

Joan Maresma Duran

La fotografia és coneguda. Model Rambo anys 80. Cames obertes perquè ningú no dubti de la seva masculinitat. El fusell M-16 o Kalashnikov en evidència, travessat davant del cos. Hi ha d'altres armes semiamagades: pistola, punyal, granades... Tot dins dels límits de la llei. Ells es poden deixar retratar preparats per ser el *Sylvester Stallone* dels seus somnis ja que res del que carreguen, fins i tot el llançacoets portàtil, no és prohibit. Tot pot ser comprat en qualsevol botiga d'armes d'Estats Units –ho vaig veure una vegada– on l'únic límit és que la targeta de crèdit no estigui caducada.

Grups d'extrema dreta es preparen per a l'enfrontament –diuen que és inevitable– contra els seus enemics de l'esquerra, jueus i negres, aquests mobilitzats per repetits exemples de violència racista de la policia amb l'excusa de mantenir l'ordre. El grup que pretenia segrestar la governadora de Michigan –la demòcrata Gretchen Whitmer; els fets van ocórrer a principi d'octubre; és inaudit– i ocupar la seu del govern va anunciar que l'objectiu que tenien era provocar una guerra civil. No hi va ajudar gaire que el president Trump demanés, de forma paternal, paciència per als extremistes de la dreta, deixant ben clar de quin cantó simpatitza. El que torna l'actual situació als Estats Units més greu que mai són aquestes novetats: per primera vegada l'amenaça d'una guerra civil moderna surt de la retòrica i entra en acció –encara que sigui anunciada i ini-

ciada per *Rambos* disfressats– i un president americà no dissimula a qui donaria suport en aquesta nova guerra...

Mentrestant, la mosca que es passejava pel cap de Mike Pence –més papista que el Sant Pare– en el debat electoral va tenir els seus cinc minuts de glòria i es va perdre –com tot– en l'oblit. Potser devia simbolitzar la pretensió humana reduïda a l'absurd d'un ínfim detall –el binomi mosca negra / cabells blancs– que va cridar més l'atenció en el debat del dia 8 d'octubre? Tal vegada la mosca va ser l'estrella de l'esdeveniment...

Aquí, a Brasil, també tenim eleccions. Municipals el dia 15 de novembre. També –com a tot arreu, em sembla– anem d'ensurt en ensurt. Com si visquéssim en una eterna respiració d'ofegats que, per un instant, aconseguen arribar a la superfície de l'aigua: extrema dreta, que no s'amaga de mentir obertament, creixement dels evangèlics que comença a fer por –*mengen Déu el diumenge i caguen dimoni tota la setmana*; frase que vaig aprendre a Jamaica el 2012 d'una senyora ben assenyada i culta; torna

l'Antic Testament, anem endarrere...–, el racisme estructural, la violència que mata els més pobres, la desmemòria i l'autoritarisme d'alguns –no són pas pocs–, el foc que crema el *Pantanal* i l'*Amazònia*....

1984 amb el *Big Brother*... *Brave new world*, d'Aldous Huxley... *Un món feliç* que produeix esgarriances... Com les que em va produir el documental de Netflix, *The Social Dilemma*, ("el dilema de les xarxes socials" en traducció lliure; no sé si s'ha traduït al català) que recomano molt.

Em faig gran i constato una vegada més que el món és ben cruel i és de bojós... És clar que mai no hi havia hagut tanta gent sota la capa del sol... Bec cada dia, glop a glop, aquesta farsa.... Que és real... Cuideu-vos molt.

**h o ú s t i A
o h e r t a**

Ve de la pàg 5

gre o de color clar... Deu ser per acréixer l'ambient acollidor i relaxant de la llar! Pel que sembla això deu ser molt equilibrador per a l'educació emocional dels nostres fills i nets! Es veu

que la vida, per si mateixa, no ofereix prou situacions a bastament amenaçadores i generadores de por perquè haguem de fer un esforç per potenciar-les a balquena.

El cinema –amb festival

anual sitgetà inclòs!– i la televisió ens forneixen assíduament –diria diàriament, si no mireu-ne les cartelles– films que tenen com a objectiu esparcir-nos a petits i grans.

Crec que els educadors, tant els familiars com els professionals –mestres, professors, psicòlegs, pediatres,

psiquiatres...– hauríem d'engegar una campanya, serena i raonada, això sí, per frenar aquesta moda macabra, deseducadora i angoixant que creix i es propaga per la nostra societat.

Em sembla, vaja.

Esteve Pujol i Pons,
pare i avi, mestre, psicòleg.

Vivències

Pep Parés

Tots els colors del verd

El parabrisa del cotxe inicia el vaivé rítmic i escombra les gotes que s'escolen pels costats del vidre frontal. En diríem mal temps, però allà és el temps, simplement. Passades les planúries ondulants de la Rioja, cap al nord, les valls es tanquen progressivament amb boscos ufanosos que oculten el relleu pedregós on arrelen. Apareixen cases escampades amb teulades llueïents d'humitat sobre el pla incipient de la vall. I entre tanta natura, naus de fàbriques amb el seu brogit de cotxes i persones. Alguns noms dels cartells de carretera porten records gravats amb foc en la memòria política de la meua generació (Nanclares, Intxaurreondo...). Segurament els meus fills i nets llegirien aquest paisatge i les indicacions vials amb altres paràmetres, però admirant, també, la bellesa d'aquestes contrades on la pluja adoba la natura amb una ufana estora d'herba que s'escampa arreu. "Tots els colors del verd sota un cel de plom" cantava Raimon unes dècades enrere per honorar els costums i la cultura del País Basc. Des de la Mediterrània qualsevol dia gris o plujós ens sorprèn, fins i tot pot afectar el nostre estat d'ànim. Quan entres a Euskadi aquests barems s'aigualeixen, mai millor dit. Els paraigües són l'aliat natural i també les modernes robes que aguanten la humitat. El plugim és tan fi que enganya els ulls i només el sents sobre la pell o quan penetra el teixit. I és que la pluja i el sol s'alternen molt sovint al compàs coreogràfic dels paraigües que s'obren o es tanquen. Encaixada entre parets de pedra, la Ría de Bilbao serpenteja pel cor de la ciutat com el solc profund d'un carrer d'aigua. Arribats al Guggenheim, la Ría i els paisatges laterals agafen amplada i tot flueix cap al mar sota la mirada antiga de Getxo. El museu juga amb l'aigua de la ría, amb estanys artificials que simulen la base líquida que sosté l'estructura

emblemàtica folrada amb plaques de titani. Bella metàfora de l'art, que s'elabora sobre l'instable esperit per construir-hi, al damunt, obres en majúscules. Quan l'arquitectura desestima l'utilitarisme i es torna bella i creativa, construeix escultures molt suggerents, impactants i inspiradores. El *txirimiri* s'estén pels carrers mentre les peces de titani gotegen en les formes ondulants del sostre del Guggenheim. A dins s'hi endevina l'esperit de catedral laica: no hi ha déu a qui honorar sinó art per contemplar. Hi trobem les obres de les persones, no els misteris de les religions. Lee Krasner mostra les seves pintures d'expressionisme abstracte. Una artista intrèpida en una Amèrica del Nord que no païa bé el rol de les dones innovadores. Ara queda enrere Bilbao –l'exterior– i apareix la natura imaginada per l'artista en les sales íntimes del museu. Quadres de color on el negre s'absenta per decisió de Krasner. Amant i després esposa del també pintor Jackson Pollock. La vida al seu costat no va ser un camí de roses. Compartien la pertinença al mateix moviment pictòric però amb matisos prou importants perquè ella, després de la mort de Pollock als 44 anys en un accident de cotxe, comencés un nou camí artístic que ara omple les parets d'aquest recinte. Flaixos de llum, formes esquixades

de fulles mortes, colors bàsics de pintures índies, corbes i cercles miroians d'un verd intens...

Al carrer, la ría continua abocant aigua pendent avall, sempre encaixada entre voreres urbanes. L'art, com l'aigua, prové de múltiples fonts, valls i pendents. Mai no és la mateixa aigua, però és un flux creatiu que impregna la sensibilitat humana des de milers d'anys ençà. És Bilbao, el País Basc, i una manera de mirar-se'l. Enfilo la proa cap a la Mediterrània, de tornada. Fluctua per l'aire la vella cançó: Tots els colors del verd sota un cel de plom!

Lee Krasner 1908-1984

La Riera de Teià (Portada)

Lluís Valls Marí

Cada poble o ciutat té per excel·lència un lloc on els ciutadans s'hi troben, bé per passejar-hi, per parlar-hi o passar-hi una bona estona. A Teià, la seva Riera és el lloc per naturalesa, i des de sempre, on la gent ha desenvolupat la seva vida social, com ho és també al Masnou el seu Camí Ral.

La Riera de Teià, tal com la veiem en plena tardor a la portada d'aquest butlletí, fou dibuixada al 1997 per Josep Condeminas, col·laborador i il·lustrador d'aquesta casa. L'aspecte que ens descriu amb aquesta catifa daurada de fulles dels seus plataners és com sempre l'havien vist els nostres avis; i, si qui llegeix això en té més de seixanta, segurament també. Ara, normalment, és plena de cotxes i trobar-hi un lloc per poder aparcar és descobrir un tresor. Tampoc no us heu de preocupar per si plou a bots i barrals, ja fa anys que està soterrada i l'aigua ja no nega ni arrossega. Si voleu comprar o prendre una copa o que us toqui l'aire i el sol una estona mentre els nanos juguen als gronxadors, cap problema, als voltants de la Riera ho trobareu tot. Deia un conegut meu que Teià era "poble petit i fet amb avarícia"; i al Masnou deien, i dic deien perquè ara la gent jove ja no saben ni què vol dir, que a Teià "sac i ganxo"; també és deia del Masnou que "palangrers i prou" o que a Alella "pa amb olo" i ells contestaven que "al Masnou se lo mengen solo". Aquesta, podríem dir, malícia sorneguera popular del passat, com els mots que es posava la gent als pobles i també a ciutat, ja ha quedat tan endarrerida com nosaltres ho estem de les noves tecnologies. Però què hi voleu fer?, tot canvia i a garrotades ens hi hem d'anar adaptant de la millor manera que puguem. Tot i així el record no el podem ni l'hem d'esborrar perquè sobre el passat és on hem d'apuntalar el nostre futur. Voldria dir que per a mi aquest poble de la Riera sempre l'he tingut molt lligat a la meua vida, encara que el seu nom sempre m'ha sigut un

La riera de Teià en l'actualitat, més o menys al lloc on la va dibuixar el company Condeminas

enigma i, tot i que hi ha algunes hipòtesis sobre el nom del poble, no és gaire clar d'on ve. Però què voleu d'un poble que té més de 1000 anys? Si només en fa 40 li deien "Teyá"!

La gent del Masnou sempre hem tingut bona relació amb la de Teià; de fet, hi ha moltíssimes famílies vinculades i lligades entre les dues comunitats; i em temo que, tal com van les coses, en el futur tot serà un sol poble. No hem d'oblidar que el Masnou neix gràcies als dos pobles veïns, Teià i Alella, i que tant de l'un com de l'altre en tinc records fantàstics. Jo, per exemple, sempre m'he sentit meu el circ de muntanyes que protegeix tots tres municipis i sobretot la muntanya de Sant Mateu. Penso que quan un navegant del 1800 arribava a les costes del Maresme i veia la carena de les muntanyes se li omplia el cor d'alegria, era la silueta d'aquesta serralada que guarda de les glaçades i vents freds de l'hivern i dona un fons verd i natural a les primaveres, tot i que de tant en tant ens faci esgarriar algun estiu calorós amb algun maleït incendi. De la mateixa manera em sembla nor-

mal que la gent de tots tres pobles se senti seva la platja i l'aigua d'aquest mar. Hi ha tantes coses que m'uneixen a aquest poble; el Pi de l'Índia, Coll de Clau, la carretera de Teià, els dotze ponts de Vallbellida, per on passar de petit era una prova de valentia, l'època de la cacera –preludi del temps de bolets–, la molsa per al pessebre de Nadal, els amics i amigues que vaig fer d'adolescent i que encara mantinc i últimament els magnífics pessebres que fan a la Unió, l'esplèndid grup teatral que m'ha fet passar molt bones estones, la gent de l'ADF per la seva feina abnegada i persistent; i també, i sobretot, una qüestió: el "Relleno", que em sembla que ha de tenir un punt i a part.

Tot i que soc partidari que aquesta especialitat magnífica de la cuina teianenca ja hauria de canviar de nom i dir-se **Farcit** o potser **Replè** –ja fa anys ho vaig dir en una carta en aquesta mateixa revista– soc un fervent admirador d'aquest plat ancestral que em sembla que arrenca de la cuina romana. Crec que és una joia que aquest poble ha de cuidar i no deixar perdre, tot i que les cuineres i cuiners actuals cada cop estiguin menys disposats a invertir temps i esforços en aquest suculent plat de Festa Major. Francament, per a la gent a qui ens agrada menjar és una delícia aquesta barreja de sabors i penso que tothom l'hauria de conèixer.

Gent experta de Teià: traieu-vos el jou que us manté lligats al pes de la història i canvieu el nom, però mantingueu la cultura ben viva per al futur dels nostres fills. Si després del que us dic, li voleu continuar dient "Rellenu", digueu-li "Rellenu", però entre tots no el deixem perdre.

I res més, diuen que tot, a la curta o a la llarga, s'acaba amb un àpat i així he acabat aquest escrit. Encara que em deixo moltes coses per descriure d'aquesta bonica Riera i el poble que l'envolta, humilment és el que se m'ha acudit i, més bé o malament, és el que volia dir.

Històries de la vila

Joan Muray

LES VETLLADES MUSICALS a Can Comellas del Cercle Manuel de Falla

A la primera dècada del segle passat, al Masnou, i concretament a Can Patxorreta, la casa que Francesc Ferrer tenia a l'anomenat aleshores carrer de la Cattera, ara de Rafael Casanova, a l'estiu hi reunia unes vetllades musicals amb prestigioses figures de la música, tots ells amics seus, com ara: Pau Casals, Enric Granados i Mercè Plantada, on, després segurament de sopar, tocaven música, i quina música!, però que no plaia a tothom, com a alguns dels seus veïns, que treballaven a les fàbriques i havien de matinar.

Als anys cinquanta/seixanta, també del segle passat, venia a la nostra vila un esplet de músics d'aleshores, concretament els membres del Cercle Manuel de Falla.

Els membres fixos del Cercle foren:

Joan Comellas

Manuel Valls

Àngel Cerdà

Josep Cercós

Josep Casanovas

Josep M. Mestres Quadreny

Els pianistes:

Jordi Giró

Antonio Ruíz-Pipó

I la cantant:

Anna Ricci

Temporalment també hi participaren:

Albert Blancafort

Emília Fadini

J. E. Cirlot

Jaume Padrós

El Cercle Manuel de Falla es formà a Barcelona el 1947 amb l'ajut de l'Institut Francès. Tots ells eren compositors, però pertanyien a diferents estètiques musicals. El van fundar per combatre l'aïllament causat per la guerra civil de 1936-39, alhora que per tenir contactes

Membres del Cercle reunits al Casino del Masnou. Assegut a terra i a la dreta en Joan Comellas

amb la música de l'Europa d'entreguerres. El Cercle es va dissoldre el mil nou-cents cinquanta-set (1957).

A part de les representacions que tenien lloc a l'Institut Francès, a Barcelona, van fer conferències a diferents indrets de Catalunya, com a Lleida, Granollers, Mataró i Manresa. També van organitzar una gira amb *El retablo de Maese Pedro*, de Manuel de Falla, a la qual va col·laborar Jacques Bodmer, i feren alhora també representacions d'*Història del soldat*, d'Igor Stravinsky. Un dels seus membres, en un escrit

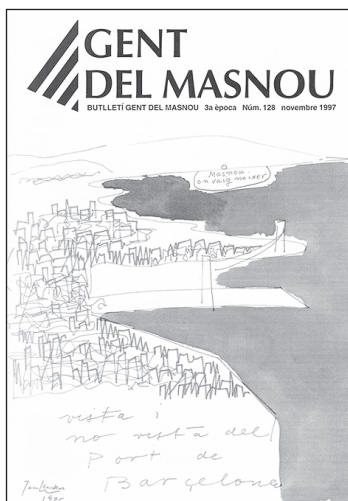
sobre el grup, ens diu: *La música dels compositors del Cercle Manuel de Falla, pel que tenia de rebuig de la societat alienada en què vivien i per l'alienació de la mateixa societat, no fou en aquell moment coneguda del públic. Anna Ricci, que fou membre actiu del Cercle, es proposa (això està escrit el 1995) que el públic actual tingui l'oportunitat de conèixer, amb versions fidels, el que fou aquell moment de la música catalana. Així doncs, la bona acollida dispensada al concert del 1r Festival de Música del Segle XX ha vingut seguida*

Vista del Casino als anys cinquanta

de l'enregistrament discogràfic corresponent. Josep M. Mestres Quadreny. Aquestes vetllades, motiu de les presents històries, es varen fer entre els anys 50 i 60 del segle passat, com ja he esmentat, i hi assistiren, a més de molts dels membres del Cercle Manuel de Falla, les seves mullers, així com Mompou, que no en fou. Quasi sempre les feien en temps d'estiu.

La primera part de la reunió es feia a la casa que Comellas tenia a l'actual carrer de Sant Francesc d'Assís, casa encara existent i que es pot reconèixer per l'altíssim pi que hi ha al jardí, pi que va plan-

Portada de Gent del Masnou, de nov. del 1997, feta per Joan Comellas

tar el mateix Comellas quan era un jove-net, en anar a viure-hi, cap a començament dels anys vint, quan el seu pare, el capità mercant Joan Comellas i Fàbregas (1873-1947), la feu bastir.

Quan arribaven els convidats, segurament a mitja tarda, passaven al menjador, on hi havia el piano d'en Joan, i allà improvisaven els seus concerts, concerts que, com podeu veure per la llista de músics comentada més amunt, devia ser una delícia.

Aleshores els pares de Comellas ja eren morts i, de la casa, en tenia cura la fidel Mercè, que ja estava a la casa abans amb els pares d'en Joan.

Ja que, per la colla que s'hi aplegava, hauria estat molt feixuc per a la Mercè, que ja era gran, preparar sopar, o dinar, segons l'hora de la trobada, tota la colla se n'anava al Mas Vell del Casino del Masnou a fer-hi, com deien ells: un pa amb tomàquet.

Al mateix indret, entaulats amb les seves esposes. El del fons és Joan Comellas.

Les imatges que veieu són precisament del Casino, però aquest cop no es trobaven al Mas Vell, sinó a la sala Francesc Maristany, del Casino.

Potser aquest cop no fou un pa amb tomàquet, sinó menges més contundents i que devien celebrar algun esdeveniment. Alguns dels assistents, a més de músics, també escriven en diaris i revistes, com a crítics musicals, alhora que també feien conferències sobre el seu tema.

Josep M. Mestres Quadreny, l'únic de la colla viu, té 91 anys, havia fet alguna conferència sobre Joan Comellas en la seva vessant de músic.

Xavier Montsalvatge havia fet alguns articles sobre ell a la revista de l'Orfeó Català, la Revista Musical Catalana, així com a Serra d'Or, de l'Abadia de Montserrat. També al diari La Vanguardia, del qual fou crític musical.

I entre tots ells també n'hi havia un de músic, Manuel Valls i Gorina, que, tot i

la seva gran vàlua, es feu més famós per haver musicat l'Himne del Futbol Club Barcelona, amb lletra de Josep M. Espinàs i Jaume Picas.

Joan Comellas, tot i tenir una excel·lent relació amb tots ells, amb dos hi estava més vinculat. Un d'ells era Frederic Mompou, a qui en Joan admirava molt i a qui, quan parlava d'ell, sempre anomenava «el mestre».

L'altre era Manuel Valls, amb qui l'unia una forta amistat, tant que, quan es referia a ell, li deia «l'amic».

Joan Comellas i Maristany va morir al Masnou l'any 2000, on va néixer l'any 1913. Fou, a més de músic, ceramista, pintor, escriptor, etc.

FONS CONSULTATS

Fons fotogràfic Teresita Torres
Arxiu Joan Muray
Emili Llinàs i Fortuny
Jacint Bertran i Sanjuan

Som

Com ho podem fer per gestionar millor els nostres conflictes i ser tots una mica més feliços

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal.
Expert en Teràpies Neurocientífiques
www.owlpsicologia.com

EL SENYAL

Tothom hem passat per etapes de la vida on ens hem trobat perduts i desorientats. Moments difícils en els quals creiem que res no tenia sentit. En aquests instants hem desitjat amb totes les nostres forces obtenir un senyal. Alguns han aixecat el cap i han fixat els ulls en el cel, altres han mirat les estrelles i potser n'hi ha d'altres que simplement han fet silenci esperant una resposta.

I aquest senyal pot haver vingut de moltes maneres. Però al final tots busquem que algú ens guiï: ja sigui a través de les nostres creences religioses, el destí, l'univers, la naturalesa o d'algun místic o guru d'orient.

Però què passaria si aquest senyal ja estigués al nostre abast?

Què esdevindria si ja tinguéssim la resposta més a la vora del que ens imaginem?

No, no m'estic referint a cap ritual estrany o pensament màgic. Tot al contrari, sinó a nosaltres mateixos i a nosaltres mateixes.

Tendim a pensar que quan les respostes venen de fora tenen més poder o valor que si procedeixen del nostre interior.

Aquí la proposta consisteix a invertir el sentit de les coses. Es torna a posar a la balança el valor de comptar més amb nosaltres mateixos i nosaltres

mateixes. Em refereixo a la saviesa interna que tots portem.

Busquem a fora allò que ja tenim dins nostre.

A vegades, ens fa por o respecte. O, com bé dèiem, no ho valorem. Però potser aquestes mateixes paraules que llegeixes són "el senyal" que tant busques. La resposta a les teves preguntes... Potser només necessites dedicar un petit temps de la teva vida a estar tranquil o en pau per tal de permetre que aflori un missatge interior.

Tu tens totes les preguntes del món, però també tens moltes de les respostes.

La qüestió és: estàs disposat o disposada a escoltar-te?

Davant de molts dels dubtes que puguem tenir a la vida, com: si segueixo amb els estudis o no; si em reinvento a la feina; si li demano o no a aquella persona per sortir; si decideixo iniciar uns nous estudis o formacions..., si fas silenci obtindràs un senyal.

No serà una resposta en forma de llum i focs pirotècnics. Només serà una veu,

la teva veu. És un missatge que pot no agradar-te. D'aquí la importància de ser sincers i sinceres amb si mateix.

Ens costa ser sincers perquè l'autoengany ens protegeix. Ens evita connectar amb certes veritats que ens fan mal. Però la veritat ens fa lliures. Si som valents i escoltem el nostre propi senyal, la nostra pròpia veu, podrem viure al cap i a la fi una vida més coherent. També podem continuar com estem fent ara mateix, buscant a fora. El resultat: sempre dependrem llavors d'algú que ens guiï. I això no és ni millor ni pitjor. És només una elecció com moltes d'altres que prens al llarg del teu dia a dia.

Et llenço el repte de fer un pas valent. Et desafio que la pròxima vegada que et sentis perdut o desorientat facis silenci. I a continuació deixis que la veu interior et parli. No, no t'espantis. És només allò que portes dins que aflora. Veuràs que hi ha més veritat en aquest acte que en molts dels consells que deus haver buscat fora.

El senyal ja es troba en el teu interior.

moveUP

*Espai de psicopedagogia,
reeduació cognitiva i orientació
acadèmica, professional i personal.*

Centre
Acreditat
glifing

Especialistes en l'avaluació i el diagnòstic dels Trastorns Específics de l'Aprenentatge i l'avaluació del perfil professional per a l'orientació acadèmica-personal-vocacional.

Àrees d'intervenció:

Psicopedagogia • Reforç • Psicologia Positiva • English Development Skills primària – ESO - adults Metodologia glifing (cat – cast – anglès)

POSA'T EN CONTACTE AMB NOSALTRES

www.moveup.cat • mpalau@moveup.cat • mpomares@moveup.cat

686 49 74 21 • 628 55 75 09 • 93 027 19 19

Fem sessions presencials i online

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Amors i amistats juvenils, anorèxia i molt més

Lliris Picó (Ibi, 1972) és un dels noms més populars i premiats de la Literatura Infantil i Juvenil del País Valencià. La seva darrera novel·la, *Ventalls de paper*, d'entrada ens pot semblar una típica "novel·la d'institut" (protagonista jove i estudiant, autoestima baixa o nul·la, triangle amorós, anorèxia...), com diu la Clara, la protagonista, en un moment determinat, tot i que hi afegeix amb molt d'encert: "Però la vida no és una novel·la d'institut. La vida va com va i de vegades te n'adones de sobte i ben prompte, com la Pau i jo." (p. 53) Ho dic perquè les lectures o novel·les d'institut no tenen gaire bona premsa i sovint han estat criticades per raons molt diverses (poca qualitat literària i lingüística, producció excessiva i repetitiva, didacticisme ratllant l'adoctrinament...) i per crítics també ben diversos, tot i que gosaria dir que hi ha destacat Vicenç Pagès Jordà. *Ventalls de paper* va més enllà dels tòpics i és una bona mostra d'un treball literari pensat i ela-

borat (els leitmotiv, un dels quals ja trobem al títol, que acompanyaran la protagonista al llarg de l'obra; l'esclat dels records clarament proustians; l'estructura, aparentment desordenada, però versemblant tractant-se d'un "quadern", com diu la Clara –p.127 per exemple–, escrit gairebé d'una manera terapèutica); d'una llengua rica i cuidada (Lliris Picó escriu en un valencià d'allò més estàndard i, doncs, assequible a qualsevol lector del domini lingüístic); d'una narració allunyada del didacticisme, cosa que no vol dir que no hi trobem bones

reflexions, frases filosòfiques (sempre solen ser breus i adequades al context); i encara d'una obra d'allò més realista i versemblant, allunyada de trames rocambolesques i perilloses. Una novel·la que, malgrat tot el que he dit, estic segur que serà molt ben rebuda pel professorat i l'alumnat d'institut, però que també pot ser una bona lectura d'estiu, recomanada pel boca-orella, pel facebook...

Resumint-ne molt breument l'argument: la Clara, una noia de 18 anys, estudiant d'un cycle de moda i confecció, escriu en un quadern sobre els dos darrers anys de la seva vida, des que va acabar l'ESO i va començar un Batxillerat que ni tenia ganes de fer ni va poder acabar. Ho fa per recuperar aquests anys que han estat un infern, però que també han tingut moments esperançats i, sobretot, persones que sempre han estat al seu costat i l'han estimada, com no podia ser d'altra manera en una obra de LIJ, que sempre ha de deixar una porta oberta, o almenys una escletxa, a l'esperança.

Títol: Ventalls de paper

Autors: Lliris Picó

Editorial: Bullent

Col·lecció: "Esplai", 66

Lloc i any d'edició: Picanya (País Valencià), 2019

Nombre de pàg.: 133

La punta de la llengua (123) Esteve Pujol i Pons

Arran de la terrible pandèmia que estem patint, sentim molt sovint i en tots els mitjans les paraules UCI, PCR... amb les consonants pronunciades com si en català no tinguéssim alfabet i haguéssim de fer servir l'alfabet castellà.

Hi sentim la **C** de cielo, de ceniza, de cien... i no pas la **C** de cel, de ciència, de cent, de cirera... La **C** es diu **CE** = **SE**. És a dir, UCI sona com USSI, PCR sona com PES-SEERRA... El mateix cal dir d'UPC = UPESSÉ, OCDE = OSSEDEÈ, PSC = PEESSASSÉ, BBC = BEBESSÉ, CIA = SIA, ANC = AENASSÉ... Fins i tot de vegades sentim la paraula CÀNCER amb la **C** castellana de Cielo; cal pronunciar-la com CÀNSER.

En català no tenim mai, dic mai, el so de la **C** castellana; per tant... no pot aparèixer en cap paraula ni sigla pronunciades

en català, en cap. I una cosa semblant passa amb el nom d'algunes lletres. Recordem que la ERRÀ (R), la ESSA (S), la EFA (F), la ELA (L), la EMA (M), la ENA (N) acaben amb una **A** que cal pronunciar amb VOCAL NEUTRA, o sigui que acaben com pare, mare, torre, llebre, imatge, metge, jutge, seure, veure... i cent mil més.

¿Recordeu que sovint sentíem anomenar CELADES aquell futbolista que es deia Celades = SELADAS? ¿O bé molts que porten el cognom de Torres, Vives, Balmes, Sitges,... i els anomenem acabats amb un **E** castellana? Cal anomenar-los TORRAS, VIVAS, BALMAS, SIT-JAS... amb una vocal neutra, entre **A** i **E**.

Ei que Pedralbes també es pronuncia PADRALBAS! Pares, mares i mestres hi tenim molt a fer, molt!

US RECOMANEM LLEGIR ELS BUTLLETINS DE GDM EN EDICIÓ VIRTUAL

Abril 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_04_2020.pdf

Maig 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_05_2020.pdf

Juny 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_06_2020.pdf

Jul.Ago 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_0708_2020.pdf

Setembre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_09_2020.pdf

Octubre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_10_2020.pdf

Novembre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_11_2020.pdf

Podreu accedir directament a les adreces virtuals

Dites i personatges populars (64)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...

SER DE CAN FANGA

L'expressió s'utilitza per referir-se als habitants de Barcelona quan aquests s'han desplaçat a un altre indret, gairebé sempre a algun poble rural.

Qualificar algú com ser de Can Fanga té un cert toc despectiu i vol significar que s'és un ignorant respecte al lloc on s'ha anat i també referit al suposat 'vestuari de ciutat' enfront del rústic.

Ja d'antic Barcelona tenia certa fama d'enfangada i així ho recollí el Baró de Maldà en les seves cròniques urbanes a final del segle XVIII, un text on diu: Carrer de Sant Andreu avall, amb bas-sals d'aigua i bastantes fangueres...

Quan van començar les obres a la ciutat per preparar l'Exposició Universal de 1888, s'aprofità l'esdeveniment per finalitzar algunes obres inacabades des d'anys enrere i es crearen noves infraestructures, cases del barri vell es van enderrocar, antics carrers van desaparèixer i se'n crearen de nous. Obres aquestes que es perllongaren fins força més enllà de la mateixa Exposició.

Tot això representà un considerable enrenou i va fer que moltes de les vies urbanes presentessin un estat deplorable, ple de sots que s'omplien amb la pluja i amb l'inevitable fangueig que embrutava les vores dels pantalons i els baixos dels vestits femenins. A més, on

Portada de L'Esquella de la Torratxa, 23 de gener de 1903

no hi havia obres, el paviment i les voravies dels carrers estaven fets de terra i sauló, la qual cosa contribuïa encara més a tenir una Barcelona gairebé permanentment enfangada.

Així ho recollia el setmanari satíric L'Esquella de la Torratxa en el seu número del 23 de gener de 1903, que anomenava Barcelona com 'la ciutat del fang', amb un dibuix de Llorenç Brunet en què dos turistes enfilats sobre unes xanques eren rebuts per una dama barcelonina amb els peus empastifats de fang i amb tot de granotes saltant pel carrer. Així, foren els mateixos barcelonins els qui crearen i popularitzaren la dita, que s'estengué per tot Catalunya.

A fi de minimitzar en el possible la brúcia de les soles de les sabates, com es feu en altres ciutats europees, s'instal·laren els anomenats llevafangs en alguns punts de l'Eixample, consistents en unes peces de ferro colat en forma d'hac (H) d'un pam d'alçada, perquè els ciutadans es netegessin les sabates abans d'entrar a casa.

Altres qualificacions ridiculitzants aplicades als barcelonins, més modernes, han estat els Quemacos, perquè sembla que tot el que veuen fora ciutat, des d'un paisatge fins a un campanar o un ramat d'ovelles, els sembla molt maco. També se'ls ha anomenat pixapins, qualificatiu que s'explica per ell mateix.

**Envia paraules de suport a la nostra gent
Injustament empresonada o exiliada**

**LLIBERTAT
PRESES
I EXILIADES
POLÍTIQUES**

Dolors Bassa
C. Penitenciari Puig de
les Basses- Mòdul dones
Raval Disseminat, 53
17600 Figueres

Carme Forcadell
C. Penitenciari de dones de
Wad-ras.
Dr. Trueta, 76
Barcelona

PRESOS

C. Penitenciari de Lledoners - Mòdul 2
Carretera C-55, Km. 37, 08250 St. Joan de Vilatorrada
Bages

**LLIBERTAT
PRESOS
I EXILIATS
POLÍTIQS**

L'ANC del Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, a la **Plaça de les Dones Treballadores** fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya.

Per la Llibertat, t'hi esperem!

**DE MOMENT QUEDEN ATURADES LES TROBADES
PER LES MESURES DE PREVENCIÓ DICTADES
PER LES AUTORITATS**

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

Santa paciència

Santa paciència. No sabem si pujaran les obres a escena, no sabem els aforaments finals, no sabem si hi haurà possibles reconfinaments... Intentarem, doncs, remarcar algunes de les estrenes d'aquest mes de novembre de 2020.

Del dijous 19 de novembre al 13 de desembre, l'obra *Monroe-Lamarr*, de Carles Batlle, aterra al Teatre Nacional (TNC, Sala Tallers); som al 1962, una actriu i una actriu-inventora, una bona nòmina d'intèrprets (Elisabet Casanovas, Laura Conejero, #MonroeLamarrTNC). Sabeu? Durant la Segona Guerra Mundial, **Hedy Lamarr** (Kiesler) va registrar, amb George Antheil, la patent d'un sistema secret de transmissions de ràdio; el 2014 va ingressar a la National Inventors Hall of Fame.

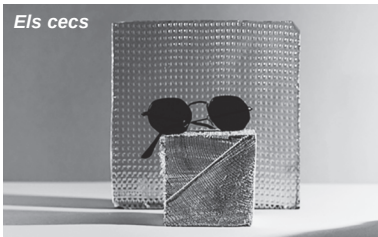
També el 19 de novembre (fins al 13/12) comença l'espectacle *Una*, amb dramaturgia i direcció de **Raquel Cors** i interpretació

d'Eva Lyberty i Mireia Tejero, al **Teatre Lliure** de Montjuïc. Eva Lyberty, icona del cinema *softcore* espanyol dels anys 70 i 80,

puja a escena per explicar-nos la seva història. Ara que té 60 anys, compartirà el seu passat amb nosaltres seguint el relat de les imatges que la sobreviuran: les seves pel·lícules eròtiques. La identitat, el desig i la ficció seran analitzats a través dels seus films de l'època del *destape* espanyol, al segle xx. Una peça entre el documental i la ficció que reflexiona entorn de la imatge eròtica que es projecta en el cos de la dona. Pures ganes de tastar aquesta proposta!

Sala on line (<https://www.lliureonline.com/>), pensada exclusivament per a la representació virtual de l'era macabra del (des, re)confinament. El Lliure a partir del **26/11**, a les 20 h, amb preus raonables (5 € / 29 €, butaques on line) ofereix *Els cecs* (1890), del simbolista belga Maurice **Maeterlinck**, amb direcció de Mònica Bofill, en una traducció de **Jordi Coca**; #ElsCecs #TeatreRadiofònic. Una mirada a la

Humanitat empeltada de platonisme, fatalisme i misticisme. Go! Anem-hi! Paciència, i soparets i vermut a casa. Go!

REBUT AL PARLAMENT

Si al mes passat us parlava de la meua trobada reial, com un fet força insòlit, si més no a les nostres latituds, per la forma en què allà va ocórrer, en aquest us comentaré com fou la rebuda que vaig tenir al Parlament de Rapa Nui.

En aquelles latituds, i especialment a l'illa de Rapa Nui, amb uns set mil habitants, el seu Parlament no és com els d'aquí, però sí que és el lloc on hauria de raure el veritable govern d'aquell país, no com ara en què mana més un governador designat per la terra que els ocupa. Us sona això?

Bé doncs, anem al que cal. Sabia que els rapanui tenien un Parlament, on intentaven fer lleis i lluitaven per aconseguir la independència, i allà vaig dirigir-me tot portant-los un present de la nostra terra, una bandera estelada.

De primer, les persones que allà es trobaven estigueren un xic desconfiats, i feien bé perquè a voltes hi van infiltrats a veure què es cou per allà.

Com en la trobada reial, d'entrada et fan l'interrogatori de rigor, dintre del qual, a més de preguntar-me com em deia, preguntaren d'on era. D'entrada vaig quedar un xic astorat, sense saber què respondre, pensant que potser no devien saber res sobre Catalunya. Vaig optar per una resposta ambigua, vaig dir-los que portava un passaport d'un país que no és el meu, i les persones amb qui parlava em digueren alhora: *¡Usted es catalán!* Ho digueren així, ja que, si ho haguessin fet en la seva llengua, el rapanui, no els hauria entès.

Com podeu imaginar, si em punxen, no em treuen sang. Aleshores vaig treure el present que els duia, i en desplegar-la, obriren els braços tot dient-me: *¡Venga aquí, hermano!* Després els vaig fotografiar amb la bandera, mentre em deien que la penjarien com cal.

Va continuar una estona la conversa; i aleshores vaig saber que la Sotspresidenta del seu Parlament havia estat a Catalunya, al nostre, per informar-se, i que havia quedat molt complaguda, i manifestà la seva admiració per la nostra terra i la seva gent.

Us podeu imaginar com vaig sortir del Parlament de Rapa Nui, amb la visió entelada.

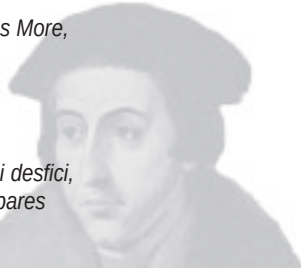
Poesia de Josep Vendrell

El butlletí de *Gent del Masnou* continua amb les ganes de fer-vos assaborir els versos de rerefons històric del nostre poeta masnoví Josep Vendrell i Torres; malauradament ens va deixar el 2017.

Personatges i esdeveniments de la nostra història desfilen davant dels nostres ulls, menats pel bon escriure del poeta, ferrer d'ofici, home bondadós per natura i convicció, i fins i tot jutge municipal quan la Vila li ho va demanar. Gaudim-ne!

JOAN LLUÍS VIVES (1492-1540)

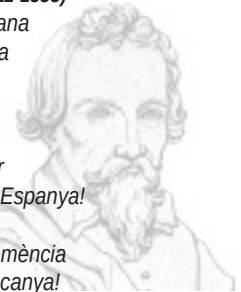
*L'home més eminent,
estimat de tot Europa,
que amb Erasme i Tomàs More,
de l'Humanisme alta
aixecaren la copa;
també va sentir el flagell
de la mà del Sant Ofici
perquè amb menyspreu i desfici,
les despulles dels seus pares
veié vilment ultratjades
per rancúnia contra ell!*

MIQUEL SERVET (1511-1553)

*La corona mesura i mana
i ha esquerdat la canya
de la parla catalana.*

*En Servet i en Viciàna
senten el pes opressor
d'aquells qui fan seva Espanya!
Trontolla raó i ciència
sota el vent de la inclemència
que acaba trencant la canya!*

CARLES V (1500-1558)

*Es podrà un xic respirar
amb Carles Cinquè d'Alemanya,
dit també Primer d'Espanya.
Ens va comprendre i estimar!
Als governs imperials
té vassalls seus catalans;
deslligades són les mans
per assolir llocs més alts.*

JERÓNIMO DE ZURITA I DE CASTRO (1512-1580)

*"Jerónimo de Zurita",
gran cronista d'Aragó,
secretari del monarca
i també inquisidor,
pot aplicar son saber
sense una gota de por.*

UNIVERSITAT DE BARCELONA (1533)

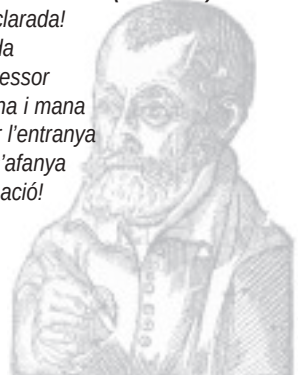
*Barcelona, nostra ciutat,
amb les lletres i cultura
tasta de nou la llibertat,
i amb les arts i les ciències
descobreix noves essències
per a l'avenir somiat!
Carles Cinquè i no el Primer
va fer el que havia de fer...
Europa entrava a Espanya!*

*Veiem la virtut de la riera
per la verdor de la canya.*

RAFAEL MARTÍ DE VICIANA (1502-1582)

*La guerra està declarada!
Encegada la mirada
sota el foc de l'opressor
que disposa, ordena i mana
per poder arrencar l'entranya
de tot aquell que s'afanya
a fer gran nostra nació!*

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

CLÍNICA
DENTAL

Col·legiats

Dr. A. Claville Ingles
Dr. G. Claville Forch

Sant Miquel, 28
93 555 63 64

CENTRE
VETERINARI
EL MASNOU

Urgències 24h
93 555 73 52

Horari de dill. a div. de 10 a 20
Diss. de 10 a 14 i de 17 a 20

St. Miquel, 9 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

ASSESSORIA
IGLESIAS

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària
i trànsit

Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

ROCA
Xarcuteries

Sant Miquel, 25,
93 540 88 02

El Masnou

matalasseria

Grau
Descans
Llar
Puericultura

 Sant Miquel, 6.
93 555 15 38
matgraumasnou@gmail.com

Ptor. Domènech Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

660 09 23 81

Reparació
en general de
l'automòbil.
Mecànica Xapa
Electricitat

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 540 34 36 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

AMICS I ESCOLTES DEL MASNOU

PARLEM DE BOLETS

ANUL·LADA
L'ACTIVITAT

XXIII TROBADA ANEM A BUSCAR BOLETS

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Siguem conscients de la necessitat de tenir diners per a poder pagar les multes constants i injustes de l'Estat espanyol als nostres polítics

Associació Catalana dels Drets Civils. Ajuda els familiars de presos i exiliats
ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat. Suport econòmic a persones represaliades, judicis, advocats, multes...
ES31 3025 0001 1814 3361 5996

UNA OPORTUNITAT PERDUDA?

Josep Condeminas

Obviant el moment polític actual, ja que és un terreny on no em vull ficar, sobretot per no molestar ni afavorir a ningú ni interferir en la línia editorial del butlletí, exclusivament cultural, com és *GENT DEL MASNOU*, sí que m'he preguntat alguna vegada si a la història de Catalunya hi ha hagut un moment realment propici, ideal, una situació única perquè Catalunya esdevingués un estat, un país, una nació independent, sense cap influència ni pressió de ningú. Crec que, de trobar-se en aquest moment excepcional, caldria trobar un líder carismàtic, realista i capaç d'il·lusionar per portar endavant l'empresa. El comte Guifré el Pilós, tot i ser el número dotze dins la genealogia dels comtes catalans, va ser el primer a vertebrar el territori carolingi, repoblant el Ripollès, la Plana de Vic, les Guilleries, el Lluçanès, el Moianès, el Berguedà, el Solsonès i el Bages, a més de ser el fundador de la dinastia comtal de Barcelona. És natural, doncs, que per aquesta intensa labor s'interpretés com un intent de consolidar la base del que es va denominar *la marxa cap a la independència*. Però, toquem de peus a terra. Guifré va ser sempre un fidel vassall del rei de França i va morir defensant els interessos del rei franc i, sincerament, tinc els meus dubtes de si Guifré era prou conscient que, d'alguna manera, estava posant els fonaments d'un país independent, ja que, a la seva mort, els seus fills van heretar els comtats i es van limitar a consolidar-los com a vassalls del rei de França, encara que amb una certa tendència cap a una desvinculació del rei franc, fet que finalment arribaria de mans del net de Guifré el Pilós, el comte Borrell II de Barcelona; jo crec que és el vertader artífex de la independència de Catalunya.

Encara que els fets històrics i la llegenda es barregen, a l'any 984 el cabdill àrab Almansor, conscient dels creixents moviments expansionistes de Borrell i de la debilitat dels francs, va

arrasar una part del territori català i la ciutat de Barcelona, després de derrotar Borrell a la batalla de Rovirans. La petició d'ajuda que el comte Borrell va cursar al rei franc va ser totalment ignorada, una ajuda que havia de ser recíproca, legalitzada per tractats. A conseqüència d'això, Borrell va tenir prou pebrots (encara que gràfica, perdoneu l'expressió) per negar-se a renovar el pacte de vassallatge amb el nou rei francès, Hug Capet, i va instaurar la independència de *facto* del territori sota el seu poder, tot i que, jurídicament, no es va sancionar aquesta situació fins al Tractat de Corbeil de l'any 1258, amb el qual Catalunya es desvinculava oficialment de França.

Borrell va ser més diplomàtic que militar i, malgrat les ràtzies musulmanes a territori català (també n'havia de catalanes a territori musulmà), Borrell

va procurar mantenir relacions cordials amb els seus poderosos veïns, els francs al nord i els musulmans al sud. Vist ara amb mentalitat moderna, potser aquella situació històrica podia haver estat el moment oportú per construir un país, un estat fort, pròsper i respectat, però Borrell va morir a l'any 992 i aquella societat d'homes lliures que habitaven els comtats catalans del segle IX i X va patir, com a d'altres llocs d'Europa occidental, un procés de feudalització que va despertar l'apetència dels senyors feudals, tant laics com eclesiàstics, per augmentar les seves riqueses, i que amb el temps va esdevenir un règim de terror que va fer esclatar una virulenta guerra social. Una oportunitat perduda?

Fons consultades: El llibre, Història de Catalunya i Internet

Exposicions

Fins al 6/11. "Visions fotogràfiques de la Toscana".
Fotografies de Toni García

Del 9/11 al 21/12. Exposició monogràfica "La clau a través de la història".

L'enigma V.D.R.

En una exposició, un home està mirant un retrat; aleshores se li acosta una persona i li pregunta: "És de la seva família el senyor del retrat?"
L'home li respon: "No tinc germans ni germanes i, malgrat tot, li dic que l'home del retrat és fill del meu pare".
Com és possible?

Resposta: El senyor del retrat és ell mateix.

ADRECES DE CORREU ELECTRÒNIC

A fi i efecte de poder mantenir informació àgil i puntual de les activitats de Gent del Masnou, recordem als socis que ens poden facilitar la seva adreça de correu electrònic. Només cal que ens enviïn un correu amb aquest text:

"Autoritzo Gent del Masnou a utilitzar aquesta adreça de correu electrònic per a informació i comunicacions de l'entitat".

Classes de ioga

Els dimarts de les 19.30 a les 21.
Aprendreu tècniques de meditació, respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.
Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocallia Recreativa
Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

CURSETS DE GAITA ESCOCESA

Informació
a Gent del Masnou
Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

La cuina de l'Antònia

el Cullerot

Tatin d'albergínia

Ingredients:

1 làmina de pasta brisa, 100g. de formatge ratllat, 1 albergínia grossa, 1 cullerada de sucre morè, Pinyons, oli d'oliva i sal

Prèviament escalfem el forn a 180°.

Rentem l'albergínia i la tallem en làmines fines

—si teniu una mandolina us sortiran totes les llesques iguals. Les salem i les enrossim en una paella amb una mica d'oli, també podem posar-les 5 minuts en un estoig de vapor al microones. Agafem el motlle de tatin que pugui anar al forn i hi escampem el sucre pel fons.

Fem una primera capa amb albergínies, una segona capa de formatge ratllat ben repartit i una tercera amb les albergínies que queden. Ho tapem bé amb la pasta brisa i dobleguem pels costats la pasta que sobresurti. La punxem una mica per evitar que pugi massa. Ho deixem al forn de 15 a 20 minuts i a 180°. Un cop freda, la desemmotllem simplement donant-li la volta sobre el plat que triem i la servim escampant-hi els pinyons per sobre.

I, com diu el senyor de la tele, —Brutal—.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

JO PAGO A CATALUNYA €

FEM SOBIRANIA FISCAL

assemblea

construir UN FUTUR
ser INDEPENDENTS

Ja està en marxa la campanya de sobirania fiscal,

Jo pago a Catalunya.

Des de l'Assemblea, animem a pagar tots els impostos a l'Agència Tributària de Catalunya (ATC) en comptes de fer-ho a la **hisenda espanyola**.

Des de la societat civil organitzada hem de treballar per reforçar les nostres institucions i encaminar-les cap a la independència.

Per aquest motiu, instem persones físiques, empreses, entitats, autònoms, administracions públiques, sindicats, patronals i partits polítics a pagar tots els impostos a Catalunya, una acció totalment legal, senzilla i possible.

Ja pots consultar el web
sobiraniafiscal.assemblea.cat
o pregunta-ho al teu gestor.